

PODROBNOSTI O STUDIU STUDENTŮ V DOBĚ, KDY BY TRVALA JEJICH MATEŘSKÁ ČI RODIČOVSKÁ DOVOLENÁ

METODICKÝ VÝKLAD

Právní úprava

Dne 4. března 2013 nabyl platnosti zákon č. 48/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Uvedený zákon nabyl účinnosti dne 1. dubna 2013.

Zákonem č. 48/2013 Sb. došlo k rozšíření výčtu stávajících povinností veřejné vysoké školy o povinnost *činit vhodná opatření pro studium rodičů, a to o dobu, po kterou by jinak trvala jejich mateřská či rodičovská dovolená (uznaná doba rodičovství).*

Nově stanovená povinnost veřejné vysoké školy činit vhodná opatření pro studium rodičů po dobu uznané doby rodičovství se promítla především do institutu **přerušení studia**, do úpravy **maximální doby studia**, do úpravy **prodloužení lhůt pro plnění studijních povinností a pro postup do dalšího úseku studia** a při **stanovování poplatku za delší studium**.

K pojmům dítě a uznaná doba rodičovství

Za dítě se považuje dítě vlastní nebo dítě převzaté do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu. Uznanou dobou rodičovství je doba, po kterou by jinak trvala mateřská či rodičovská dovolená studenta či studentky.

Uznaná doba rodičovství v případě narození dítěte

Uznaná doba rodičovství u matky dítěte počíná osmým týdnem před předpokládaným termínem porodu a končí dovršením tří let věku dítěte. Uznaná doba rodičovství u otce dítěte počíná narozením dítěte a končí dovršením tří let věku dítěte.

Uznaná doba rodičovství v případě převzetí dítěte do péče nahrazující péči rodičů

V případě převzetí dítěte do péče nahrazující péči rodičů počíná uznaná doba rodičovství dnem nabytí právní moci rozhodnutí příslušného orgánu o převzetí dítěte do péče a končí dovršením tří let věku dítěte. V případě převzetí dítěte po dosažení tří let, nejdéle však do 7 let jeho věku, trvá uznaná doba rodičovství 22 týdnů. Při převzetí dítěte před dosažením tří let tak, že by doba 22 týdnů uplynula po dosažení tří let věku, trvá uznaná doba rodičovství do uplynutí 22 týdnů ode dne převzetí dítěte.

Za péči nahrazující péči rodičů se považují zejména osvojení dítěte, poručenství, pěstounská péče a svěření dítěte do výchovy jiného občana než rodiče. Rozhodnutími příslušného orgánu o svěření dítěte do péče nahrazující péči rodičů jsou pak podle platné právní úpravy¹:

- rozhodnutí soudu o svěření dítěte do výchovy jiného občana než rodiče,
- rozhodnutí soudu o osvojení dítěte,

¹ § 7 odst. 10 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

- rozhodnutí orgánu vykonávajícího sociálně-právní ochranu dětí o péči budoucího osvojitele o dítě nejméně po dobu tří měsíců před rozhodnutím soudu o osvojení,
- rozhodnutí soudu o ustanovení občana poručníkem,
- rozhodnutí soudu o svěřeni dítěte do pěstounské péče podle zvláštního právního předpisu,
- rozhodnutí orgánu vykonávajícího sociálně-právní ochranu dětí podle zvláštního právního předpisu do péče osoby, která má zájem stát se pěstounem a
- rozhodnutí soudu o předběžném opatření o péči o dítě.

V případě předložení některého z výše uvedených rozhodnutí žadatelem je třeba zejména zkontrolovat, zda rozhodnutí vydal příslušný orgán, zda práva a povinnosti z něj vyplývající přísluší žadateli, a zda je toto rozhodnutí pravomocné (rozhodnutí je opatřeno doložkou právní moci a vykonatelnosti).

Uznaná doba rodičovství může skončit předčasně, a to zejména v případě úmrtí dítěte, nebo pokud se o něj rodič či jiná oprávněná osoba přestane starat. Z toho vyplývající data ukončení uznané doby rodičovství pak vycházejí z platné právní úpravy.

Evidence uznané doby rodičovství

Žádost

Uznaná doba rodičovství může být evidována výhradně na základě podané žádosti o její evidenci univerzitou. Žadatel je povinen podat si samostatnou žádost o evidenci uznané doby rodičovství i v případě podání jiných žádostí, ze kterých je zřejmé trvání uznané doby rodičovství (zejména v případě podání žádosti o přerušení studia nebo o přiznání individuálního studijního plánu). Vzor žádosti je přílohou opatření rektora č. 14/2013, Podrobnosti o evidenci uznané doby rodičovství Univerzitou Karlovou v Praze a o žádostech o její evidenci. Žádost se podává v písemné podobě na fakultě, na které je žadatel zapsán do studia nebo má studium přerušeno (absolvent či osoba, která ukončila studium neúspěšně, může podat nejvýše žádost o přezkoumání rozhodnutí o stanovení poplatku spojeného se studiem). Pokud je žadatel zapsán do studia na více fakultách univerzity, může se rozhodnout, na které fakultě si podá žádost (pokud podá žádost současně nebo postupně na více fakultách, první fakulta запиše výsledek do studijního informačního systému – dále jen „SIS“ – a další fakulta provede kontrolu, zda již zaevidovaná doba odpovídá žádosti žadatele, příp. provede korekci dle aktuálních doložených podkladů a žadatele informuje o výsledku); evidence uznané doby rodičovství bude provedena ve vztahu ke všem studiím žadatele na univerzitě. K žádosti je nutné přiložit příslušné doklady prokazující uznanou dobu rodičovství, kterými jsou zejména kopie rodného listu dítěte nebo kopie rozhodnutí příslušného orgánu o převzetí dítěte do péče, případně kopie těhotenské průkazky s uvedeným předpokládaným termínem porodu, posléze doplněná kopií rodného listu dítěte, je-li žádost o evidenci uznané doby rodičovství podávána v průběhu těhotenství. Rodný list dítěte je nutné doložit do 22 týdnů od narození dítěte. V opačném případě je žadatel fakultou vyzván k jeho doložení. Následkem nesplnění této povinnosti ani na základě výzvy je ukončení evidence uznané doby rodičovství.

Vzhledem k nabytí účinnosti zákona č. 48/2013 Sb. dne 1. dubna 2013 lze uznanou dobu rodičovství evidovat nejdříve od 1. dubna 2013. V případě, že by tedy uznaná doba rodičovství měla podle stanovených kritérií počínat v době před 1. dubnem 2013, dochází

k jejímu zkrácení a uznaná doba rodičovství počíná až dne 1. dubna 2013 a končí dovršením tří let věku dítěte.

Oprávněné osoby

O evidenci uznané doby rodičovství univerzitou může současně požádat nezávisle jak matka, tak otec dítěte (nebo oba rodiče). Žádost o evidenci uznané doby rodičovství může matka dítěte podat nejdříve osm týdnů před předpokládaným termínem porodu, otec dítěte může žádost podat po narození dítěte. V případě převzetí dítěte do péče může být žádost podána nejdříve dnem nabytí právní moci rozhodnutí.

Vyřizování žádosti o evidenci uznané doby rodičovství

Uznaná doba rodičovství se eviduje v SIS s účinky ode dne, kdy nastal její počátek, bez ohledu na datum podání žádosti o její evidenci; podrobnosti o této evidenci jsou uvedeny níže. Děkan fakulty o podané žádosti rozhodne ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení na fakultu. Na rozhodování o podané žádosti se vztahuje čl. 15 odst. 6 Studijního a zkušebního řádu univerzity. Pokud děkan žádosti v plném rozsahu nevyhoví, je žadatel oprávněn obrátit se na rektora univerzity s žádostí o přezkoumání postupu děkana fakulty. Evidence uznané doby rodičovství se v IS nastaví v celém svém rozsahu, přičemž student je povinen hlásit univerzitě veškeré změny a skutečnosti mající vliv na evidenci uznané doby rodičovství (týká se zejména případů předčasného ukončení uznané doby rodičovství – viz výše).

Podrobnosti o evidenci v SIS

Uznaná doba rodičovství se eviduje jako osobní údaj studenta, a to v jejím plném rozsahu. Na jednotlivá studia studenta se uznaná doba rodičovství vztahuje pouze v rozsahu, který se kryje s dobou, po kterou studium probíhalo, a to včetně doby, ve které měl žadatel toto studium přerušeno. Uznaná doba rodičovství se vztahuje i na studia již ukončená, došlo-li k souběhu uznané doby rodičovství a doby, po kterou probíhala tato již ukončená studia.

V SIS bude evidováno pro každé studentem hlášené těhotenství a porod předpokládané datum porodu, skutečné datum porodu, případně datum nabytí právní moci rozhodnutí příslušného orgánu o převzetí dítěte do péče a textová informace pro případ, že šlo o jiný způsob počátku uznané doby rodičovství než těhotenství a porod. Dále bude evidován počet současně narozených dětí. Rovněž bude evidováno datum předčasného ukončení evidence uznané doby rodičovství doplněné textovou poznámkou, z jakého důvodu k předčasnému ukončení evidence došlo.

Dále bude evidována i odpovídající skutečně uznaná doba rodičovství skládající se ze dvou intervalů: mateřská dovolená od-do a rodičovská dovolená od-do. Referent/referentka uvede (v závislosti na tom, jaké informace má k dispozici):

- a) jedno nebo obě data porodu a SIS jí automaticky vypočte a předvyplní začátek a konec uznané doby rodičovství, resp. mateřské dovolené a rodičovské dovolené (automaticky již zkrácený o dobu před 1. dubnem 2013),
- b) nebo datum porodu a datum nabytí právní moci rozhodnutí o převzetí dítěte do péče a SIS taktéž automaticky předvyplní odpovídající doby.

Předvyplněné trvání uznané doby rodičovství bude možné dále ručně upravovat. SIS pak již nebude tyto údaje automaticky měnit, pouze upozorní na nesoulad vypočtených hodnot a zaevidovaného trvání uznané doby rodičovství.

Evidence uznané doby rodičovství v SIMS

Zaevidovaná uznaná doba rodičovství je v SIMS označena znakem „R“, přičemž takto zaevidovaná uznaná doba rodičovství, během níž nedošlo k přerušení studia z důvodu těhotenství, porodu či rodičovství, se počítá do maximální doby studia, ale nezapočítává se do celkové odstudované doby studia pro účely vyměření poplatku spojeného se studiem podle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách (poplatek za delší studium); znak R bude uveden v případě zaevidování uznané doby rodičovství v určité etapě studia, nedojde-li k přerušení studia po uznanou dobu rodičovství. Znak P označuje na SIMS dobu, kdy má daná osoba studium přerušeno, přičemž není rozlišeno, zda současně trvá uznaná doba rodičovství, nebo zda je důvodem přerušení rodičovství.

K úpravě přerušení studia a maximální doby studia

§ 54 zákona o vysokých školách:

(2) Student má právo na přerušení studia vždy v souvislosti s těhotenstvím, porodem či rodičovstvím, a to po celou uznanou dobu rodičovství.

(3) Doba přerušení studia po uznanou dobu rodičovství se nezapočítává do celkové doby přerušení studia podle odstavce 1 ani do maximální doby studia, je-li taková doba vnitřními předpisy stanovena.

(4) Vysoká škola stanoví podmínky, za nichž se osoba v uznané době rodičovství může opětovně zapsat ke studiu dříve, než uplyne doba, na kterou bylo studium přerušeno.

čl. 5 odst. 2 SZŘ UK:

...Pokud student o přerušení studia požádá z důvodu těhotenství, porodu či rodičovství na dobu, po kterou by jinak trvala mateřská nebo rodičovská dovolená studenta (odkaz na § 195 až 198 zákoníku práce), nebo z vážného zdravotního důvodu anebo z důvodu náhle vzniklé mimořádně tíživé sociální situace, děkan této žádosti vyhovějí; takto lze studium přerušit zpravidla na dobu do konce určeného semestru nebo akademického roku. Doba přerušení studia dle předchozí věty ani doba přerušení studia z vlastního podnětu děkana dle věty první se při počítání lhůt ani při posouzení skutečností ve smyslu čl. 12 odst. 1 písm. b) neuplatní.

Přerušení studia z důvodu těhotenství, porodu či rodičovství po celou dobu trvání uznané doby rodičovství je nárokové. Doba, po kterou bylo studium přerušeno z důvodu těhotenství, porodu či rodičovství, se nepočítá do celkové doby přerušení studia ani do maximální doby studia. Při určování celkové doby přerušení studia a maximální doby studia se vychází z dat evidovaných v SIS (na SIMS není podpora evidence pro tyto účely dostatečná). Pokud student přeruší studium, je podstatné, aby v žádosti uvedl jako důvod rodičovství a doložil jej níže uvedenými doklady, jinak nelze u přerušení jako důvod evidovat rodičovství, a to ani v případě, kdy student má zaevidovanou uznanou dobu rodičovství, která se úplně nebo částečně kryje s dobou přerušení studia. Student však může požádat o doplnění důvodu přerušení z důvodu těhotenství, porodu či rodičovství na dobu, kdy má evidovanou uznanou dobu rodičovství, a to i zpětně.

Žádost

Žádost o přerušení studia z důvodu těhotenství, porodu či rodičovství musí být podána v písemné podobě a musí obsahovat specifikaci důvodů pro jeho přerušení a prokázání tvrzených skutečností příslušnými doklady (kopie rodného listu dítěte, u studentky žádající o přerušení studia z důvodu těhotenství kopie těhotenské průkazky, doplněná do 22 týdnů od narození dítěte kopií rodného listu dítěte, kopie rozhodnutí příslušného orgánu o převzetí

dítěte do péče). V případě, že žadatel příslušné doklady nedoloží, vyzve jej fakulta k jejich doplnění.

V případě, že žadatel si dosud nepodal žádost o evidenci uznané doby rodičovství, je nutné tuto žádost podat nejpozději spolu s podáním žádosti o přerušeni studia z důvodu těhotenství, porodu a rodičovství.

Vyřízení žádosti

O přerušeni studia je děkanem vydáno rozhodnutí podle § 68 odst. 3 a § 54 odst. 2 zákona o vysokých školách. Studium se přerušuje od data nabytí právní moci rozhodnutí do konce studentem určeného semestru nebo akademického roku, přičemž studium tak může být přerušeno na celou uznanou dobu rodičovství. Studium lze rovněž přerušit od dřívějšího data, než kdy začíná uznaná doba rodičovství, tato část přerušeni studia se však počítá do maximální doby studia a studentu na ni nevzniká automatický nárok. Pokud student ve své žádosti nestanoví datum, do kdy žádá o přerušeni studia, platí, že mu bude studium přerušeno na celou uznanou dobu rodičovství. V případě, kdy se konec uznané doby rodičovství neshoduje s koncem semestru či akademického roku, je doporučeno studium přerušit do konce semestru nebo akademického roku následujícího po konci uznané doby rodičovství, přičemž doba, po kterou je studium přerušeno po skončení uznané doby rodičovství, se již počítá do celkové doby přerušeni studia a do maximální doby studia. Pokud uznaná doba rodičovství končí dříve než přerušeni studia z důvodu těhotenství, porodu či rodičovství (ať už dovršením třetího roku věku dítěte nebo jiným způsobem), ukončuje se přerušeni z důvodu rodičovství k datu ukončení uznané doby rodičovství a do konce původně stanovené doby přerušeni studia se zaeviduje přerušeni studia z jiného důvodu (student o tuto změnu důvodu přerušeni ne žádá, plyne automaticky z ukončení uznané doby rodičovství).

Oprávněné osoby

Právo na povolení přerušeni studia mají současně matka i otec dítěte, matka od počátku osmého týdne před předpokládaným termínem porodu, otec od data narození dítěte, v souvislosti s počátkem uznané doby rodičovství, případně od data nabytí právní moci rozhodnutí příslušného orgánu o převzetí dítěte do péče. U matky dítěte přichází v úvahu povolení přerušeni studia již během celého těhotenství, ovšem až s počátkem uznané doby rodičovství je toto přerušeni studia nárokové a nezapočítává se do celkové doby přerušeni studia ani do maximální doby studia.

Ukončení přerušeni studia

V souladu s ustanovením § 54 odst. 4 zákona o vysokých školách zajistí fakulty umožnění ukončení přerušeni studia před uplynutím doby, na kterou bylo studium přerušeno. Dotyčná osoba, která má studium přerušeno, musí podat písemnou žádost o ukončení přerušeni studia, není však nutné dokládat žádné důvody, proč o ukončení přerušeni studia žádá. Po opětovném zápisu do studia po přerušeni je nutné studenta zařadit do příslušného úseku studia a zejména zohlednit termín následné průběžné kontroly studia.

Přerušeni studia v souvislosti s péčí o dítě před 1. dubnem 2013

U osob, které mají přerušeno studium v souvislosti s péčí o dítě, a toto studium jim bylo přerušeno před 1. dubnem 2013, je nutné v případě, že do 10. září 2013 požádají o evidenci uznané doby rodičovství, v informačním systému původní přerušeni studia ukončit k datu počátku uznané doby rodičovství a od tohoto data zadat nové přerušeni studia z důvodu těhotenství, porodu či rodičovství, a to s ohledem na skutečnost, že přerušeni studia z důvodu těhotenství, porodu či rodičovství se po 1. dubnu 2013 nezapočítává do maximální doby

studia. V SIS se pak původní úsek přerušení rozdělí na dva, a to úsek před 1. dubnem 2013 s původním důvodem přerušení a nový úsek začínající dnem 1. dubna 2013 jako přerušení z důvodu těhotenství, porodu či rodičovství. Fakultám je doporučeno oslovit formou mailové zprávy osoby s přerušeným studiem, aby je informovaly o této možnosti a termínu pro podání žádosti o evidenci. Nutnost změny již vydaných rozhodnutí o povolení přerušení studia se nepředpokládá. V případě podání žádosti o prodloužení přerušení studia je již postupováno s ohledem na výše uvedená pravidla.

Přerušení studia z vážného zdravotního důvodu anebo z důvodu náhle vzniklé mimořádně tíživé sociální situace

Obdobně se postupuje v případě přerušení studia z vážného zdravotního důvodu anebo z důvodu náhle vzniklé mimořádně tíživé sociální situace, avšak u přerušení studia z těchto důvodů se vyznačuje rozdílný důvod přerušení studia.

Za vážné zdravotní důvody se považují náhle vzniklé velmi závažné zdravotní důvody znemožňující studium, případně relaps velmi závažného onemocnění. Zdravotní důvody je nutné doložit lékařskou zprávou vydanou příslušným specialistou včetně zachycení časového průběhu onemocnění. K posouzení nestačí doložit lékařskou zprávu potvrzenou praktickým lékařem. Při posouzení žádosti bude zohledněn i studovaný studijní program.

Náhle vzniklou mimořádně tíživou sociální situací je zejména oboustranné osíření studenta, pokud žil alespoň s jedním z rodičů ve společné domácnosti.

K úpravě prodloužení lhůt pro splnění studijních povinností a pro postup do dalšího úseku studia

§ 54a zákona o vysokých školách:

Zvláštní ustanovení o průběhu studia

V souvislosti s péčí o dítě má student nebo studentka právo na prodloužení lhůt pro plnění studijních povinností, jakož i pro splnění podmínek pro postup do dalšího semestru, ročníku nebo bloku vyplývající zejména ze studijního a zkušebního řádu, o dobu, po kterou by jinak trvalo jejich čerpání mateřské dovolené (odkaz na § 195, 197 a 198 zákoníku práce), a to za podmínky, že v této době studium nepřeruší.

čl. 4 odst. 12 SZŘ UK:

Na základě písemné žádosti studenta může děkan povolit absolvování jednoho nebo více úseků studia podle individuálního studijního plánu, jehož průběh a podmínky zároveň stanoví. Žádosti o přiznání individuálního studijního plánu v souvislosti s péčí o dítě studenta v době, kdy by jinak trvalo čerpání mateřské dovolené, děkan vyhoví vždy, přičemž průběh a podmínky tohoto plánu stanoví tak, aby došlo k prodloužení lhůt pro plnění studijních povinností nejméně o dobu, po kterou by jinak trvalo čerpání mateřské dovolené (odkaz na § 195 až 198 zákona o vysokých školách).

čl. 8 odst. 3 SZŘ UK:

Žádosti o změnu individuálního studijního plánu v souvislosti s péčí o dítě studenta v době, kdy by jinak trvalo čerpání mateřské dovolené, se vyhoví vždy, přičemž tato změna se stanoví tak, aby došlo k prodloužení lhůt pro plnění studijních povinností nejméně o dobu, po kterou by jinak trvalo čerpání mateřské dovolené. Doba, po kterou by jinak trvalo čerpání mateřské dovolené, se při posuzování skutečností ve smyslu čl. 12 odst. 1 písm. b) neuplatní.

V souvislosti s péčí o dítě má student právo na povolení absolvování úseku studia podle individuálního studijního plánu, a to v případě podání této žádosti v době, kdy by jinak trvalo čerpání mateřské dovolené.

S tím je spojeno právo na prodloužení lhůt pro plnění studijních povinností a pro postup do dalšího úseku studia. Toto právo vzniká pouze v případě, kdy dotyčný student své studium nepřerušil. Doba studia v uznané době rodičovství, po kterou došlo k prodloužení lhůt pro plnění studijních povinností podle ustanovení § 54a zákona o vysokých školách, se po dobu, po kterou by trvala mateřská dovolená (30/22/39/31 týdnů dle níže stanovených pravidel), rovněž nepočítá do maximální doby studia. Právo na prodloužení lhůt pro plnění studijních povinností mají současně matka i otec dítěte.

Lhůtami pro splnění studijních povinností a podmínek pro postup do dalšího úseku studia jsou zejména myšleny dvouletá lhůta pro vykonání státní závěrečné zkoušky, lhůty pro splnění kontroly studia předmětu, termíny zápisu do dalšího úseku studia či zápisu předmětů.

Žádost

K prodloužení lhůt pro plnění studijních povinností může dojít výhradně na základě písemně podané žádosti studenta či studentky o povolení absolvování úseku (úseků) studia podle individuálního studijního plánu.

Žádost je nutné podat nejpozději do konce 22. týdne od narození dítěte, případně do konce 31. týdne od narození dětí v případě vícečetného porodu. Žádost je nutné doložit doklady potvrzujícími tvrzené skutečnosti, tj. kopií rodného listu dítěte, kopií rozhodnutí příslušného orgánu o převzetí dítěte do péče, u nastávající matky kopií těhotenské průkazky doplněnou do 22 týdnů od narození dítěte kopií rodného listu dítěte. Žádost je možné podat pouze jednou, a to ve vztahu ke všem lhůtám. O žádosti o povolení absolvování úseku (úseků) studia podle individuálního studijního plánu je děkanem vydáno rozhodnutí, ze kterého musí vyplývat, že zároveň dochází k prodloužení lhůt pro splnění studijních povinností nejméně o níže uvedenou dobu; proti tomuto rozhodnutí není možné podat žádost o přezkoumání. Konkrétní realizace prodloužení lhůt pro splnění studijních povinností je v pravomoci děkana fakulty a měla by být obsahem rozhodnutí o povolení individuálního studijního plánu, přičemž kontrola plnění studijních povinností žadatelem bude provedena individuálně ve vztahu ke stanovenému individuálnímu studijnímu plánu.

V případě, že si žadatel dosud nepodal žádost o evidenci uznané doby rodičovství, je nutné tuto žádost podat nejpozději při podání žádosti o povolení absolvování úseku studia podle individuálního studijního plánu v souvislosti s péčí o dítě.

Prodloužení lhůt

Lhůty pro plnění studijních povinností se matce dítěte prodlouží nejméně o 30 týdnů, přičemž k prodloužení lhůt dochází ode dne podání žádosti o povolení absolvování úseku (úseků) studia podle individuálního studijního plánu, a to při splnění podmínky, že této žádosti bude děkanem fakulty vyhověno. Otci dítěte se lhůty pro plnění studijních povinností prodlouží nejméně o 22 týdnů. V případě vícečetného porodu se matce dětí prodlouží lhůty pro splnění studijních povinností nejméně o 39 týdnů, otci dětí o 31 týdnů.

Doktorské studijní programy

U studentů doktorských studijních programů je v souvislosti s podanou žádostí o prodloužení lhůt pro plnění studijních povinností nutné upravit individuální studijní plán.

K úpravě stanovení poplatku za delší studium

§ 58 odst. 3 zákona o vysokých školách

...Od celkové doby studia vypočtené podle tohoto odstavce se však nejdříve odečte uznaná doba rodičovství.

čl. 8 odst. 3 Přílohy č. 6 Statutu UK

Do celkové odstudované doby se nezapočítává uznaná doba rodičovství, během které student studoval nebo studuje. Uznanou dobou rodičovství se rozumí doba, po kterou by jinak trvala mateřská nebo rodičovská dovolená studenta (odkaz na § 195 až 198 zákoníku práce); podrobnosti o evidenci této doby univerzitou a o žádostech o tuto evidenci upravuje opatření rektora.

Pro účely stanovení poplatku za delší studium došlo k úpravě celkové doby studia v případě mateřství a rodičovství studenta během jeho studia na vysoké škole. Uznaná doba rodičovství se nově nezapočítává do celkové doby studia, resp. uznanou dobu rodičovství, která se kryje s obdobími, v nichž studium studenta probíhalo, je třeba od celkové doby studia odečíst. Nezapočítání uznané doby rodičovství do celkové doby odstudované ve studiích na univerzitě probíhá výhradně na základě podané žádosti o její evidenci univerzitou (tj. k tomuto nejsou zohledňovány údaje v SIMS poskytnuté jinými vysokými školami, zejména z důvodu jejich potenciální neúplnosti). Uznaná doba rodičovství zaevidovaná jinou vysokou školou v SIMS se nezapočítá do celkové doby studia na této vysoké škole. Pokud univerzita ze své evidence zjistí, že došlo k souběhu uznané doby rodičovství s dobou studia na jiné vysoké škole, aniž by tato vysoká škola uznanou dobu rodičovství zaevidovala v SIMS, univerzita tuto skutečnost, tj. souběh uznané doby rodičovství s dobou studia, pro účely stanovení poplatku za delší studium zohlední. Uznaná doba rodičovství se tak pro studia na jiných VŠ zohledňuje jak v případě, že je evidována u daného studia na jiné VŠ v SIMS, tak v případě, že je evidována v odpovídajícím časovém úseku u dané osoby pouze v SIS.

V případě, kdy i po odečtení uznané doby rodičovství dojde k překročení standardní doby studia, případně zvětšené o jeden rok, poplatková povinnost vznikne.

Je-li studentu stanoven poplatek za delší studium, a to z důvodu, že nedošlo k odečtení uznané doby rodičovství od celkové doby studia, je nutné, aby student tuto námitku uplatnil v rámci přezkumného řízení a předmětné skutečnosti prokázal příslušnými doklady. Žádost o přezkoumání rozhodnutí o stanovení poplatku musí být podána v zákonem stanovené lhůtě. V případě, že si student nepodal žádost o evidenci uznané doby rodičovství a tuto skutečnost neuvedl ani v žádosti o přezkoumání (případně ji vůbec nepodal), není její pozdější namítání již relevantní. Pokud by však bylo zjištěno, že k odečtení uznané doby rodičovství nedošlo z technických důvodů (zejména neprovedením evidence uznané doby rodičovství na základě podané žádosti, nepromítnutím uznané doby rodičovství v IS v době vydání rozhodnutí o stanovení poplatku), je třeba tyto případy posoudit individuálně.

Poplatky za další studium ani poplatky za studium v cizím jazyce nejsou uznanou dobou rodičovství nijak dotčeny.

Shrnutí evidence uznané doby rodičovství a souvisejících otázek v IS/SIMS:

- **evidence uznané doby rodičovství** – započítává se do maximální doby studia, nezapočítává se do celkové odstudované doby pro účely vyměření poplatku za delší studium

- **přerušeni studia v souvislosti s těhotenstvím, porodem či rodičovstvím** – nezapočítává se do maximální doby studia, nezapočítává se do celkové odstudované doby pro účely vyměření poplatku za delší studium, neboť studium je přerušeno
- **prodloužení lhůt pro splnění studijních povinností** – nezapočítává se do maximální doby studia v rozsahu, kdy by trvala mateřská dovolená (30/22/39/31 týdnů), z důvodu nutnosti evidence uznané doby rodičovství pro vydání rozhodnutí o povolení ISP a s tím související prodloužení lhůt pro plnění studijních povinností nedochází k započítávání tohoto období do celkové odstudované doby pro účely vyměření poplatku za delší studium

V Praze dne 2. července 2013

prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc.
rektor